

σει κι ο φαιδρότατος γλωσσούλακας και μίλησε. Τί άνοησες εἶπε, πάρτε τους «Καιρούς» τῆς περισσότερης Κυριακής και θὰ τὶς δεῖτε. «Έμεις δὲ βαστάμε νὰ τὶς ξανατυπώσουμε. «Επιτέλους, Ρωμίδες εἶναι και λόγου του και δὲν ἀξίζει νὰ τὸν τρεζεύσουμε μπροστά στους ξένους, Μερικές μπορπές μας, ζνάγχη οι ξένοι νὰ μήν τὶς μαθαίνουνε. Τοῦτο μόνο θέλουμε νὰ ποῦμε» δὲν δηλ. ο Μιστριώτης φωνεῖται και λέει «Αν δώμε, παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, δὲν γίνει δεκτὸν τὸ κληροδότημα, ΘΕΛΩ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΩΘΕΙ ΟΠΟΥ ΔΕΙ», μ' ἄλλα λόγια ὅτα φωνεῖται πιὸ διαστάση γιὰ τὴν «Εὐκτική» και τὸ «Ἀπαρέμφατο», ξεγίνει κάπιο χαρτί, ποὺ τοῦ καλλιγράφηται, στὰ «Ορεστεία», ή Βισαγγελία στὴν ράχη του, χαρχυτηρίζοντάς τον ἀκαταλόγιστο.

★

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ μας μίλησε μ' ἐνθουσιασμὸν στὸ Γέλλο δημοσιογράφο Μπουρντών γιὰ τοὺς Ρωμίδες και τοὺς θάμψασε ποὺ τέσσα φρόνιμα και καλὰ ζερήγανε στους Πρίγκηπες γάμους. «Ο λαός μου, εἶπε πάνου λάτου ή Α. Μ., εἶναι μάννα γιὰ τέτια, εἶναι ο καλύτερος λαός του κάσμου ὅταν πρόκειται νὰ ὑποδεχτεῖ ἐπιστημονικούς ξένους και νὰ γιορτάσει γάμους πριγκηπικούς».

Νὰ λοιπὸν ποὺ και μεῖς ἀξίζουμε κάτι και μεγάλη μας τιμὴ και καμάρη νὰ μίλησε εἴσοι καλὰ ο Βασιλίδης μας γιὰ μας.

«Εγίνει και κάτι ἄλλο στηματικὸν τὴν περισσότερη βδομάδα, τιμητικότατο κι αὐτὸ γιὰ μᾶς! Ο πρίγκηπας Νικόλαος ἔστειλε γράμμα στὸν ποιητή, Σπύρο Ματσούκα, φιλικότατο και δημοκρατικότατο (καθὼς γράψανε εἰς φημερίδες) ἀφοῦ κοντὰ στᾶλα τὸν ἔλεγο και φίλο του. Φανταστεῖτε! Ένας Πρίγκηπας νὰ λέει φίλο του ἔναν ποιητή! Εἶναι νὰ μήν καραρώνουμε δλοὶ ποὺ κρατοῦμε μιὰ κάπια πέννη σὲ δέρματα, ἀφοῦ οι Πρίγκηπες ἀρχινήσουν νὰ μᾶς λένε καὶ φίλους;

Κάπιος ἥλιος γρυπὸς ἄρχισε νάνατίλνει και γιὰ τὰ φωτείληγικά γράμματα και δέξα στὸ Ματσούκα ποὺ δέχτηκε τὶς πρώτες ἀγγίδες του! Μάνο μ' αὐτὸ τὸ πριγκηπικὸ γράμμα ἔξαστάλισε τὴν ἀναναστάσια ἢ ἀγαπητὸς ποιητῆς.

★

ΜΕ ΤΟ ΣΥΜΠΑΘΕΙΟ, θὰ ποῦμε και σήμερα δύο λόγια γιὰ τὸ γράμμα ποὺ μᾶς ἔστειλε τὸ «Πατριωτικὸν καὶ μηδέτον ὁ μαύρος Βυζαντινὸς ἀετόφ». Τὸ περασμένο φύλλο, πούγε μέσα τὸ γράμμα και τὴν ἀπάντηση μας, τὸ στείλαμε στὸν Εισαγγελέα κ. Λικουρέζο και στὸ διευθυντὴ τῆς 'Αστυνομίας μας κ. Δαμηλάτη, και κορτερούσαμε ἵσχας σήμερα, Πέμπτη μεσημέρι, νὰ μᾶς καλέσει κανένας ἀπὸ τοὺς δύο αὐτοὺς κυρίους και νὰ μᾶς ζητήσει περισσότερες ἔξηγησες. Μὰ τοῦ κάκου. Δὲν ἔνοχλήκαμε γιὰ τέτια μικροδουλία οὔτε

και μπαλάνωντας). «Εχεις ταλέντο έσου... Θὰ γίνεις περίφημη ζουγράφισσα... Τὸ λέει κι ο κ. Στρωτός... Νὰ δοῦμε τῷρα τὶ θὰ πει και γιὰ τὸν Κωνστ. μας! Έχει, μαθέσ, και αὐτὸς ταλέντο γιὰ διπλάγληδος:

Η ΑΣΤΡΟΓΛΑ (παγανιστικού της). Σὲ πειράζει ποὺ ζουγράφισσα, μητέρα;

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Μὲ πειράζει ποὺ ὁ πατέρας σου μοιράζει και δὲν ζέρει τὶ κάνει..

Η ΑΣΤΡΟΓΛΑ. Ο πατέρας;

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Αμ' εἶναι κατάσταση, αὐτὴ; Νὰ μη, θέλει νὰ μίλησε στὸ Στρωτὸ γιὰ τὸ πατέρι του;

Η ΑΣΤΡΟΓΛΑ. Μὲ πότες νὰ τοῦ τὸ πει; Ό κ. Διῆρος ἔχει ἄλλες ἀρχές.

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ. Νὰ τὶς ράσω. Γι' αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ βγει και βούλευτής. (Κοροδερτικά). Μὲ τὴν ἀλήθεια και γιὰ τὴν ἀλήθεια! Τὶ ήταν πει αὐτό; Κολονύα... Άέραξ... Πῃ! σκόνη...

Η ΑΣΤΡΟΓΛΑ. Θάρσητες δημος μέρα ποὺ αὐτὸς ήταν πολλά... «Οταν ξυπνήσεις ο λαός...

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ.....κι ζειν ψεφίσουμε μεῖς! Ο λαός θέλει: φωμές, δὲ χερταίνει μὲ λόγια. «Εργα! Εργα!... Μὲ τὴν ἀλήθεια και γιὰ τὴν ἀλήθεια...

Η ΑΣΤΡΟΓΛΑ (ησυχά ησυχα). Ναι, μὲ τὴν ἀλήθεια και γιὰ τὴν ἀλήθεια ήτα δουλέψουμε....

Η ΣΤΡΑΤΙΔΑΙΝΑ....και δὲ ήτα δροῦμε βούλευτάδες! «Ετοι δὲν εἶναι; Ας πει και αὐτὸς δὲ, λένε κ' οι ἄλλοι, μὲ τὸ Ρουσφέτι Ηλύωνιστούμε και γιὰ τὸ Ρουσφέτι θὰ δουλέψουμε, κι δὲ μὲ βλαστηράδες βούλευτα... Βλέπεις, ζημιώνουνται οι ἄλλοι ποὺ κι δὲ δὲν τὸ λένε, τὸ κάνουνται....

(Άκολουθει)

ο κ. Λυκουρέζος, οὗτος δὲ ο κ. Δαμηλάτης. Κάπιος ἄλλος δημος εἰνοχλήθηκε, και αὐτὸς εἶναι δὲ φίλος μας και τελεόφοιτος τῆς Νομικῆς κ. Συμεώνη Ή. Θαλασσινὸς ποὺ φρόντισε κ' ἔμπαθε, πώς τὸ περίφημο αὐτὸ Κομπτάτο υπάρχει, πώς συνεδρίζει στὸν καρπενὸν τοῦ Γαμβέττα και πώς μέλος του εἶναι κι ο αὐτοχειροτόνητος ἔνικὸς ποιητὴς κ. Φωκίωνας Πανᾶς.

Νὰ λοιπὸν ποὺ εὐκολύνουμε στηματικὰ τὸν κ. Λυκουρέζο και τὸν κ. Δαμηλάτη στὴ δουλιά τους. Δὲν τοὺς ζητάμε νὰ μᾶς προστατέψουν τὴν ζωὴ (γιατὶ ἐδῶ, δημος κατατηγήσαμε, ἔχει υποχρέωση ὡς καθενας νὰ φροντίσει γιὰ τὴν ζωὴ του και νὰ μήν προσμένει καμιὰ βοήθεια ἀπὸ τοὺς διαφορούς ἀρμόδιοις), μὰ τοὺς τὰ καταγγέλλουμες ἀπλῶς γιὰ νὰ πειριφθοῦν κάπως τοὺς ἀρειμάνους αὐτοὺς πατρώτες, ποὺ ροφώντας τὸν καρφ τους και χαρέβοντας τὸ μουστάκι τους, βγάζουν κωμικώτατες καταδικαστικὲς ἀπόφασες και γράφουν κακογένεστα γράμματα.

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

“ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩΙ,”

Μεταφραστής: Α. Βλάχος.

Τὸ μπακάλικο τοῦ Βασιλικοῦ προσφέρει ἀπ' ὅλα τὰ εἰδὸν τὴν τέχνην στὸν πελάτες του. Τὴν περασμένη βδομάδα ἔβαλε στὴ φτήνεια τ' ἀρχαῖα δράματα και ξεπούλησε πρώτη πρώτα νοθεμένο τὸν «Οἰδίποδα στὸν Κολωνό» τοῦ Σοφοκλῆ.

Ο μεγάλος ποιητὴς τῆς ἀρχαιότητας ἔγινε ἀγώριστος κάτου ἀπὸ τὴ μουσούνα ποὺ τοῦ φόρεσε δημιουργὸς κ. Βλάχος. «Αν ἡ ἀρχαῖα γλώσσα στὸ θέατρο εἶναι μόνο και μόνο γιὰ πέντε δέκα προγονοφύλων ποὺ πολὺ καιρὸ πρὸν ζεσκαλίσανε μέσα στὴν κάμαρά τους τ' ἀρχαῖα δράματα λέξη λέξη και στῆχο στῆχο, και εἶναι σὲ θέση νὰ τὰ πυρακολουθήσουν, — η γλώσσα δμως τοῦ κ. Βλάχου δὲν εἶναι οὕτε γι' αὐτοὺς τοὺς πέντε δέκα, ποὺ δυστοπεῖται ἀπὸ τὴ φωνή τοῦ Σοφοκλῆ, δὲ μποροῦνε δμως ν' ἀκολουθήσουν τὸ μεταφραστὴ στὸ φωνερὸ θαλασσοδαρμά του.

Σὲ τὴ γλώσσα λοιπὸν εἶνα: φτιαχμένη η μετάφραση τοῦ κ. Βλάχου; Σὲ υπερκαθαρεύουσα, σὲ καθαρεύουσα, σὲ μιχτή, σ' ἐλεύτερη μιχτή, σὲ δημοτική; «Οχι! Η γλώσσα τοῦ κ. Βλάχου δὲν εἶναι οὕτε σιγαρμενίη μὲ τὸ μεγαλεῖο τῆς υπερκαθαρεύουσας. Στὴν ἀρχὴν πάσι τοῦ καρχαρίου, σὲ μετάφραση τοῦ θεατρού, πέρασε τὸ καρχαρίον και χώρι! πάλε ξαναγυρίζει στὴν ἀρχαιοπρεπὴ υπερκαθαρεύουσα. «Σπειτα στὸ δρόμο του πρέπει νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸν καθοῖ της μιχτῆς, ἀλλοιαῖς δὲ μπορεῖ νὰ φτάσῃ τὲ λιμάνι. Νά δη γεροκαπετάνιος στρίβει τὸ τιμόνι. Μιχτή. Καταλαβαίνεις δμως καθαρεύουσας, φουρτουνιάζει η θαλασσα, μπερδεύεται τὸ καρχαρίον και χώρι! πάλε ξαναγυρίζει στὴν ἀρχαιοπρεπὴ υπερκαθαρεύουσα. «Σπειτα στὸ δρόμο του πρέπει νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸν καθοῖ της μιχτῆς, ἀλλοιαῖς δὲ μηδεὶς δὲ μπορεῖ νὰ φτάσῃ τὲ λιμάνι. Νά δη γεροκαπετάνιος στρίβει τὸ τιμόνι. Μιχτή. Καταλαβαίνεις δμως καθαρεύουσας, φουρτουνιάζει η θαλασσα, μπερδεύεται τὸ καρχαρίον και χώρι! πάλε ξαναγυρίζει στὴν ἀρχαιοπρεπὴ υπερκαθαρεύουσα. «Σπειτα στὸ δρόμο του πρέπει νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸν καθοῖ της μιχτῆς, ἀλλοιαῖς δὲ μηδεὶς δὲ μπορεῖ νὰ φτάσῃ τὲ λιμάνι. Νά δη γεροκαπετάνιος στρίβει τὸ τιμόνι. Μιχτή. Καταλαβαίνεις δμως καθαρεύουσας, φουρτουνιάζει η θαλασσα, μπερδεύεται τὸ καρχαρίον και χώρι! πάλε ξαναγυρίζει στὴν ἀρχαιοπρεπὴ υπερκαθαρεύουσα. «Σπειτα στὸ δρόμο του πρέπει νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸν καθοῖ της μιχτῆς, ἀλλοιαῖς δὲ μηδεὶς δὲ μπορεῖ νὰ φτάσῃ τὲ λιμάνι. Νά δη γεροκαπετάνιος στρίβει τὸ τιμόνι. Μιχτή. Καταλαβαίνεις δμως καθαρεύουσας, φουρτουνιάζει η θαλασσα, μπερδεύεται τὸ καρχαρίον και χώρι! πάλε ξαναγυρίζει στὴν ἀρχαιοπρεπὴ υπερκαθαρεύουσα. «Σπειτα στὸ δρόμο του πρέπει νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸν καθοῖ της μιχτῆς, ἀλλοιαῖς δὲ μηδεὶς δὲ μπορεῖ νὰ φτάσῃ τὲ λιμάνι. Νά δη γεροκαπετάνιος στρίβει τὸ τιμόνι. Μιχτή. Καταλαβαίνεις δμως καθαρεύουσας, φουρτουνιάζει η θαλασσα, μπερδεύεται τὸ καρχαρίον και χώρι! πάλε ξαναγυρίζει στὴν ἀρχαιοπρεπὴ υπερκαθαρεύουσα. «Σπειτα στὸ δρόμο του πρέπει νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸν καθοῖ της μιχτῆς, ἀλλοιαῖς δὲ μηδεὶς δὲ μπορεῖ νὰ φτάσῃ τὲ λιμάνι. Νά δη γεροκαπετάνιος στρίβει τὸ τιμόνι. Μιχτή. Καταλαβαίνεις δμως καθαρεύουσας, φουρτουνιάζει η θαλασσα, μπερδεύεται τὸ καρχαρίον και χώρι! πάλε ξαναγυρίζει στὴν ἀρχαιοπρεπὴ υπερκαθαρεύουσα. «Σπειτα στὸ δρόμο του πρέπει νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸν καθοῖ της μιχτῆς, ἀλλοιαῖς δὲ μηδεὶς δὲ μπορεῖ νὰ φτάσῃ τὲ λιμάνι. Νά δη γεροκαπετάνιος στρίβει τὸ τιμόνι. Μιχτή. Καταλαβαίνεις δμως καθαρεύουσας, φουρτουνιάζει η θαλασσα, μπερδεύεται τὸ καρχαρίον και χώρι! πάλε ξαναγυρίζει στὴν ἀρχαιοπρεπὴ υπερκαθαρεύουσα. «Σπειτα στὸ δρόμο του πρέπει νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸν καθοῖ της μιχτῆς

KEΦ. Z'.

Συνομιλία μὲ τοὺς ἀριθμόπους.

— "Ε οτις, υλικὰ μόρια μὲ μυστικό, που τὸ κιώνιο; "Οντο ἀπάνω σας τοῦ ἄρεσε νὰ φανερώσῃ τὴν τέχνην καὶ τὴ δύναμή του, βίβαιως θὰ χαίρεστε τὴν ἀληθινὴ εὐτυχία ἐδῶ κατόυ. "Εχετε τόσο λίγη ὥλη, σα νὰ είστε μόνο πνέμα, ώστε θὰ περνάτε τὴν ζωή σας μὲ τὴν ἀγάπην καὶ μὲ τὴ σκέψη· ἔτοις ζοῦν τὰ πνεματικὰ δύντα. Πουθενά δὲν ηγέρα τὴν τέλεια εὐτυχία, ἀλλὰ θὰ είναι ἐδῶ χωρὶς ἄλλο. 'Απάνου σ' αὐτὸ δόλοι οἱ φιλόσοφοι καύνησαν τὸ κεφάλι, καὶ ἔνας, εἰλαριόντερος ἡπ' τοὺς ἄλλους, δρολόγησε ὅτι, ὃν ἔξαιρεσσούμε κάτι λίγους ξινθρώπους που οἱ ἄλλοι δὲν τοὺς ἔχουν καὶ σὲ πολλὴ ὑπόληψη, δόλοι οἱ ἄλλοι είναι ἐν τῷ πλήθος ἡπὸ τρελλούς. ἡπὸ κακούς κι' ἡπὸ δυστυχισμένους.—Δὲν ξέρω, τοῦ λέει, ἀγ τὸ κακὸν ἔρχεται ἡπ' τὴν ὥλη ἢ ἡπ' τὸ πνέματα μὰς ἔχουμε ἡ ὥλη ἢ πνέμα περιστέρερο ἡπ' ὅτι χρειάζεται γιατὶ νὰ βγάζουμε τὰ μάτια μας. Ξέρεις, φίλε μου, τοῦ λέει, ὅτι τὴν ὥστα που οὐδὲ μιλῶ, ἐκατὸ χιλιάδες τρελλοί μὲ καπέλλα καὶ ἄλλοι τόσοι μὲ σαρική σκοτώνουνται μεταξὺ τους; καὶ ὅτι σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη αὐτὸ γίνεται: ἡπὸ καταβόλης κάσμου; 'Ο Σειριάτης ἀντερίγιασε, καὶ ρώτησε ποιὸ νὰ είναι χραγε τὸ ἀντικείμενο αὐτοῦ τοῦ φριχτοῦ ἀλληλοφαγώματος μεταξὺ τέσσα μικρῶν ζώων.—'Ο καυγῆς είναι, τοῦ λέει ὁ φιλόσοφος, γιατὶ ἐν τοῖς κομμάτες λάσπη, ίσια μὲ τὴ φτέργων τας. Καὶ μὴ νομίσῃς πως αὐτοί που πάν νὰ σκοτωθοῦν θὰ πάρουν τὸ μερτικό τους ἡπ' αὐτὸ τὸ κομμάτι τῆς λάσπης. "Οχι. Τὸ ζήτηται είναι μονάχα ἐν αὐτῷ θὰ ἀνήκῃ σὲ κάποιον ἀνθρώπο που τὸν λένε Σουλτάνο ή ἐν θὰ ἀνήκῃ σὲ κάποιον ἄλλον που τὸν λένε, δὲν ξέρω γιατί, Καλσαρά. Οὕτοι αὐτοὶ οὔτε ἐκεῖνος εἰδαν οὔτε θὰ ιδοῦν ποτὲ αὐτὸ τὸ κομμάτι τῆς γῆς· καὶ σχεδὸν κανέναν ἡπ' τὰ ζῶα ποὺ ξεκοιλαχθοῦνται μεταξὺ τους δὲν εἰδε ποτὲ τὸ ζῶο γιατὶ τὸ δυπότο ξεκοιλαχεται.

— Ἡνάκιον, τῶν οὐρανῶν τὸν Σειριώτην μὲν ἀγα-
νάχτηση, ἢ τοὺς λυσταρένους! Μοῦσοί γεται ἔτοι νὰ
κάμω τρία βήματα καὶ νὰ συντρίψω μὲ τὴ φτέρνα
μου ὅλο αὐτὸ τὸ μερμηγκοῦ δέ τῶν ἄχρειών δολοφό-
νων. — Μὴ λάβετε τὸν κόπο, τοῦ ἀποκρίνουνται·
φροντίζουν μοναχοί τους. Μάθετε δὲ τὸν πρώτον ἀπὸ
δέκα χρόνια δὲ μένετ τὸ ἔχατος τὸν ἀυτοὺς τοὺς
δυστυχισμένους, γιατὶ καὶ ἐν δὲ σκοτωθίουν μετεῖξον
τους, ἡ πείνα, ἡ κούραση, ἡ ἀστεία, τοὺς θερίζουν.
“Αλλως τε οἱ ὄταστες δὲν εἶναι αὐτοί· ἐκεῖνοι που
θὲ ἐπρεπε νὰ τιμωρηθῶν εἴναι κατὶ βάρβαροι· που
κάθιουνται ἥσυχοι μέσ’ στὸ γαστερὸ τους, καὶ πρώτα
ἀπὸ ἕνα καλὸ γεῦμα διαταζῶν νὰ σφαχτοῦν ἔνα ἐ-
κατομύριο ἄνθρωποι, καὶ κατόπι· εὐχαριστοῦν τὸ Θεὸν
πανηγυρικῶς.

Ο ταξιδιώτης αισθανθῆκε μεγάλη ψυχοπόνια γι' αὐτὴν τὴν μικρούτεικη ράτσα τῶν ἀνθρώπων, ὃπου εὑρίσκει τοσοῦ παράξενες ἐντιθέσεις. — 'Αρρῦ ἐσεῖς ἔστε ἀπ' τοὺς λίγους; φρόνιμους, λέει σ' αὐτοὺς τοὺς κυρίους, καὶ βέβαια δὲ σκοτώνετε ἀνθρώπους γιὰ περάδες, πέτε μου, σᾶς; παρρκαλῶ, μὲ τὶ καταγίνεστε; — 'Ανατέμνουμε μάγες, λέει ὁ φιλόσοφος, μετροῦμε γραμμές, λογχαρίζουμε ἀριθμούς. Βίμαστε σύμφωνοι σὲ δυὸς τρία ζητήματα που καταλαβαθήνουμε, καὶ τρωγύμαστε σὲ δυὸς τρεῖς χιλιάδες ἥλλα που δὲν καταλαβαίνουμε. Τότε τοὺς τρίς ἕρεξην, τοῦ Σειριώτη καὶ τοῦ Κρονιώτη, νὰ ἔξετάσουν αὐτὰ τὰ διανοούμενα μόρια, γιὰ νὰ ἴδουν σὲ ποιὰ πράματα συμφωνοῦσαν. — Πόσο λέτε πως είναι ἀπ' τὸ Σείριο ἵσια μὲ τὸ μεγάλο διπτέρο τῶν Διδύμων; τοὺς ρώτησαν. 'Όλοι μαζί ἀποκρίθηκαν: τριανταδυόμισυ μοῖρες. — Πόσο ψρίσκετε ἐπὸ δῶ ἵσια μὲ τὸ Φεγγάρι; — Μὲ στρογγυλὸ ἀριθμὸ ἑπτήντα ἡμίδιάκετρους τῆς Γῆς.

— 'Ο χειρας σας τι ζάρος έχει ; ' Εδώ έλεγαν πως θά τους μπλέξουν, εν τούτοις δόλοι είπαν ότι διάφερας ζυγιάζει περίπου ένιακόσιες φορές λιγώτερο απ' τό δέλχφρυτερο νερό, καὶ δεκαεννιά χιλιάδες φορές λιγώτερο απ' τὸ χρυσάφι τοῦ δουκάτου. 'Ο νάνος τοῦ Κρόνου' ἔμενε ἵκτατικός μὲ τις ἀπόκρισές του καὶ

κάντευε τώρα νὰ τοὺς πάρῃ γιὰ μάγους, αὐτοὺς τοὺς
ἴδιους ἀνθρώπους ποὺ μισή ὥρα πρὶν ἀμφίβολες γιὰ
τὴν ψυχὴ τοὺς.

"Τοτερα δ Μικρομέγας τούς λέει : 'Αφοῦ ξέρετε τόσο καλά τὰ ὅξω σας, βέβαια θὰ ξέρετε ἀκήμα χαλήτερα τὰ μέσα σας. Πέτε μου λοιπὸν τι είναι ἡ ψυχή σας καὶ πώς συγχρατίζετε τις ίδιες σας. Οι φιλόσοφοι μίλησαν πάλι ὅλοι μαζί, ἀλλὰ καθένας εἶχε καὶ μιὰ γνώμην. 'Ο πιὸ γέρος ἀνάφερε τὸν 'Αριστοτέλη, ἔλλος πρόφερε τὸ ὄνομα τοῦ Καρτέσιου' καποιος εἶπε τὸ Μαλμπράχη, καποιος ἔλλο τὸ Λάιμπνιτς, ἔλλος πάλι τὸ Λόκ. 'Ενας γέρος περιπατητικὸς εἶπε μὲν μεγάλη φωνῇ καὶ μὲ πολλὴ πεποιθητικός : 'Η ψυχή ἐστιν ἐντελέχεια καὶ λόγος, δι' οὐ ἔχει τὴν δύναμιν τοῦ είναι οὐκά ἐστιν. Αὔτο τὸ δηλώνει ρητὰ δ 'Αριστοτέλης, σελίδα 633 τῆς ἔκδοσης τοῦ Λούδρου : «Ἐντελέχεια ἐστιν». — Δὲν πολυκα λαβκίνω τὰ ἐλληνικά, τοῦ λέει δι γίγαντας. — Οὕτ' ἔγω, λέει δι φιλόσοφος. — Τότε λοιπόν, λέει δ Σειριώτης, γιατί μου ἀναφέρεις κάποιον 'Αριστοτέλη ἐλληνικά ; — Γιατί, λέει δι σοφός, ἐκεῖνο που δὲν καταλαβαίνεις διόλου πρέπει να τὸ λέει καὶ σὲ μια γλώσσα που γὰ μὴν τὴ νοιώθῃς καλά.

"Τοτερα ἔλαθε τὸ λόγον διὰ Καρτεσιανὸς καὶ εἶπε: 'Η ψυχὴ εἶναι ἔνα καθάριο πνέμα, ποὺ πῆρε ἀπ' τὴν κοιλιὰ τῆς μάννας ὅλες τις μεταφυσικὲς ἰδέες, θετε-ρα ὅμως εἶναι ἀνάγκη νὰ πάχῃ στὸ σκολεῖο, γιὰ νὰ μάθῃ ἔχαναρχῆς ὅλη ἐκείνα που τὴντερε τόσο καλά καὶ που δὲν τὰ ξέρει πιά. — Τί κριμα ἡ τοῦ λέει διὰ θρωπος τῶν ὄχτων λευγῶν, νὰ εἰναὶ τόσο σοφή η ψυ-χὴ σου στὴν κοιλιὰ τῆς μητέρας σου, καὶ νὰ μήν ζέρη τίποτα ὅταν ἔχης μουστάκια. Μή τι ἐννοεῖς πνέ-μα; — Ξέρω καὶ ἔγώ; Λένε πώς εἶναι κάτι που δὲν εἶναι οὐλη. — Και ξέρεις τι εἶναι οὐλη; — Α' Βίβαια, αὐτὸ τὸ ξέρω καλά. Η παραδείγματος γάρη αὐτὴ ἡ πέτρα εἶναι σταχτίζ, ἔχει κάποιο σχῆμα, ἔχει τρεῖς διάστασες, εἶναι βαριά καὶ διαιρετή. — Ε' καλά, λέει διειρώτης, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα που είναι βαρύ, σταχτί καὶ διαιρετό, μπορεῖς νὰ μοῦ πῆς τι εἶναι; Βλέπεις μερικὰ γνωρίσματα, μά τὴν οὐσία τοῦ πράματος τὴ γνωρίζεις; — Οχι, λέει ἡ φιλόσοφος. — Ε' τότε δὲν ξέρεις τι εἶναι οὐλη.

"Τοτερός δ κ. Μικρομέγας μίλησε ένος ἄλλου σοφοῦ, ποὺ στεκότανε ἀπάνου στὸ νύχι του, καὶ τὸν ρώτησε τί εἶναι ἡ ψυχὴ του καὶ τί κάνει. — Δὲν κάνει τίποτα, τοῦ ἀπαντᾷ ὁ μαλμπραγχικὸς φίλοσοφος. "Ο, τι φαίνομαὶ πῶς κάνω ἐγώ, ὅλα δ Θεός τὰ κάνει μέσα μου, χωρὶς ἐγὼν διόλου ν' ἔνακτώνουματ. — Τότε εἶναι κρῆμα καὶ νῦν ὑπέρχρης, καῦμένε, λέει δ Σειριώτης σοφός. 'Αμ' ἐσύ, λέει σ' ἔνα λαϊκυπνιστήστη, δὲ μοῦ λέεις τί εἶναι: ἡ ψυχὴ σου; — 'Η ψυχὴ μου, λέεις ἐκεῖνος, εἶναι: σὸν τὸ δείχτη τοῦ ρωλογίου, ἐνῶ τὸ σῶμα μου χτυπᾷ τὶς ὥρες· ἦ, ἀν προτιμᾶτε, ἡ ψυχὴ μου εἶναι τὸ κουδούνι· καὶ τὸ σῶμα μου δ ὠροδειχτης· ἦ ἀκόμα ἡ ψυχὴ μου εἶναι δ καθέρτης τοῦ κόσμου, ἐνῶ τὸ σῶμα μου εἶναι ἡ κορνίζα τοῦ καθέρτη· καθαρὰ πραματα.

Παραπέρα είτενε ένας μικρούστικος διπλός του Locke. Τὸν φώτησε καὶ αὐτόν.—Δὲν ξέρω, ἀποκρίθηκε, πῶς γίνεται ἡ σκέψη μου, μὰ ξέρω δτὶ ἡ ἀρχικὴ πηγὴ της είναι: ἡ αἰσθηση. "Οσο γιὰ νὰ υπάρχουν σόντι ἄξια μὲ σκέψη, δὲν ἀμφιβάλλω· ἀλλὰ καὶ δὲν υποσῶ νὰ παραχειγτῶ πῶς είναι ἀδύνατο στὸ

Θέοντα μεταδώσῃ καὶ στὴν ὅλην σκέψην Σέβουμαι τὴν αἰώνια Δύναμην, καὶ δὲν εἶναι δουλιά μου νὰ τὴν περιορίσω. Τίποτα δὲ βεβαιώνω, πιστεύω δόμως, πώλη τὰ μπορετεί είναι περισσότερα ἀπ' ὅσα φανταζόμαστε.

Tὸ Σειριώτικο ζώο χαμογέλασε· τύρε πώς αὐτόδη διὸ εἴτανε ὁ λιγότερον γνωντικός· Ο Καρυώτης γά

δὲν εἰτάνε οἱ λιγωτέρο γνωστικοί. Ο Κρονιώτης να νος ἀπ' τὴν εὐχαρίστησή του θὰ τὸν φιλούσε τὸν ὁ παδὸ τοῦ *Locke*, ἐν δὲν τὸν ἐμπόδιζε ή μεγάλη διαφορὰ τῶν ἀναστημάτων. "Ἄξαφνα δυνας ἔνα ζωτικοὶ μὲ τετράγωνο σκοῦφο σηκώθηκε καὶ εἶπε σ' ὅλα τὰ ἄλλα ζωντια νὰ σωπάσουν, γιατί, λέει, αὐτὸς ξέρεις τὸ μυστικό, ποὺ βρίσκεται στὴ Συλλογὴ τοῦ ἀγίου Θωμᾶ. Κύτταξε ἀπὸ πάνου ὡς κάτου τοὺς δύο κατοίκους τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοὺς βεβαίωσε πώς κι αὐτοὶ καὶ δὲ κόσμος τοὺς καὶ οἱ ἥλιοι τοὺς καὶ τὰ ἔστρα τοὺς, ὅλα, ἔχουν γίνει μόνο καὶ μόνο γιὰ τὸ

ζενθρωπο. "Οταν ζηκουσαν αύτή οι δυὸς ταξιδιώτες, τοὺς ἔπιασε ἔνα γέλιο, σὰν ἐκεῖνο τὸ γέλιο τῶν θεῶν ποὺ λέει ὁ "Ομηρος, ποὺ ἔπεισαν λιγαμένοις ὁ ἔνας ἀπάντους στὸν ἄλλον καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ στηκωθοῦν. Οἱ πλάτες τοὺς καὶ ἡ κοιλιά τους ἀνεβοκατέβαιναν, καὶ ἀπάνου σ' αὐτοὺς τοὺς σπαχμοὺς τὸ κχράβι ἔφυγε ἀπ' τὸ νύχι τοῦ Σειριώτη καὶ ἔπεισε μέσα στὴν τού-πη τοῦ πανταλονιοῦ τοῦ νάου. "Ἐψαξαν, Ἐψαξαν ἐπὶ τέλους ηὔραν καὶ κχράβις καὶ πλήρωμα καὶ ἔβαλκν τὸ κάθε πρᾶμα στὴ θέση του. Τότε ὁ Σειριώτης πῆ-ρε πάλι τὰ σκουληκάνικα καὶ τοὺς μίλησε μὲ πολλὴ καλωσύνη, ἀν καὶ εἰτανε λίγο ἀπογοητεμένος ποὺ εἶδε τόσο μικρὰ πράματα νὰ ἔχουν τόσο μεγάλη ἀ-λαζονία. Τοὺς ὑποτρέθηκε νὰ τοὺς κάψῃ ἔνα ώρατο βιβλίο φιλοσοφίκς καὶ νὰ τὸ γράψῃ πολὺ πολὺ ψιλά γιὰ νὰ μποροῦν νὰ τὸ διαβάσουν, καὶ ὅτι σ' αὐτὸ τὸ βιβλίο θὰ ἴδουν τὴν ἀσχή τῶν πραμάτων. Καὶ ἀλή-θεια, πρὸιν φύγη ἀπ' τὴ Γῆ, τοὺς τέρδωκε αὐτὸ τὸ ἔργο. Τὸ πήγανε στὸ Πλαοῖσι, στὴν Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν, ἀλλάζ, καθὼς τὸ ζηνοῖξε ὁ γραμματέας, εἰδὲ χαρτὶ ἀσπρο.—"Α, εἴπε, καλά τολεγχα Ἱγώ.

ΕΛΙΣΑΙΟΣ ΓΙΑΝΙΔΗΣ

ТА ПРОТА ХАМОГЕЛА

Ροδοκόκκινα και γελαστή, πρωΐ πρωΐ ἀπὸ προχτές, πλημμύρισαν τὸ μεγάλο δρόμο τοῦ Πέρα. Τὰ εἶδα γτὲς τὴν αὐγὴν και πλημμύρισε ἀπὸ γχρά ἡ ψυχή μου. Εἰδα τὴν πανέμορφη ζουγαριὰν και δὲ θά τὴν ξεχάσω ποτές. — Μαθητὲς και μαθήτρες, μικροὶ πρὸ πάντων, παιδάκια ἀκόμη ποὺ δὲ γνωρίζανε τὸ θά πεῖ συλλογὴν και τι δάκρυα, ξανθόμαλλα ἀγγελάκια, τρέγουν ἀπὸ τὸ πρωΐ-πρωΐ στὸ σκολειό. Καλοχτενισμένα, μὲ τὶς σιδερωμένες των μπλουζίτσες και τὰ πλετόγυρα φατίκια, τρέχουν τὰ σμορφα μικρά ἐκεῖ ποὺ ὅλοι τρέξαμε γελαστοὶ μιά φορά, ἐκεῖ ποὺ ὅλοι ἀργαπηγαίναμε νυσταγμένοι. Οπτερ' ἀπὸ λίγους μῆνες. Και πηγαίνουνε γιατὶ τὰ στέλνει ὁ πατέρας κι ἡ μητέρα, και πηγαίνουνε γελαστά γιατὶ τὰ εἴπηνε πώς ἐκεῖ θὰ μάθουν ὥρατα παχνιδάκια και θὰ βροῦνε καλούς συντρόφους. Τὰ εἴπανε ἀκόμη πώς θὰ βροῦνε κ' ἔνα δεύτερο πατέρα τὸ μικρὸ δεύτερη μητέρα, ποὺ θὰ τ' ἀγχαπᾶ πολὺ πολὺ, ποὺ θὰ τὰ μάθῃ πολλὰ παραμυθάκια και θὰ τὰ κεμηρ καλαπολὺ καλὲ πκιδία: Και τὰ πιστεύουν ὅλα τὰ μικρά· και λουκουδίζει στὰ κοραλλένια τους χειλάκια, τὸ ἀγγελικὸ ἐκεῖνο χρυσόγελο μὲ τὸ πρωινὸ φίλι τῆς μητέρας και γεννιούνται στὴν ἀθώα τους ψυχὴ τόσοι πόθοι τρυφεροί, τόσα ἔνειρα πλάνα..... Και πηγαίνει ὁ μικρὸς στὸ σκολειό. Και τὸν παιρνει ὁ δεσμαλος μὲ τὴν μεγάλην ὑποχρέωση νὰ φυλάξῃ τὸ χαμόγελο, ποὺ γλυκοχράζε στὰ χειλάκια τοῦ μικροῦ τὸ φίλι τῆς μάννας και νὰ δυναχμώσῃ τοὺς ποθους τοὺς τρυφεροὺς ποὺ γέννησαν στὴν ψυχὴ τοῦ μικροῦ τὰ γλυκὰ λογάκια τοῦ πατέρος. Και νὰ ὅλο τὸ πάν-

Μὰ πόσοι λέτε δχοκάλοι νὰ κατέχουν τὴ μαγε-
κὴν αὐτὴν δύναμην; Πόσοι νὰ γοιωθούν τὴ μεγάλη υ-
ποχρέωση, ποὺ ἔγει: τὴ μεγάλη τους δουλιά; Ἐά τὴ
καρδιὰ τοῦ μικροῦ! Θέλει τεχνίτη μιὰ φορά! Θέλει
μάτι ἄγρυπνο καὶ γλώσσα γλυκειά. Θέλει κόπους
καὶ φωνές. Μὰ ἡ καθάρα πιὸ πολὺ καὶ τὸ βιολί, τὴ
γλυκειά γλώσσα τοῦ δχοκάλου, θὰ πλάστη τὴν καρ-
διὰ τοῦ μικροῦ.... Καὶ πηγαίνει γελαστὸς στὴν ἀρχὴ
καὶ πηγαίνει ἀργότερα Ζαρεμένος, σὰ νὰ πηγαίνῃ στὴ
φυλακή. Τὸ χαμόγελο πάει χάθηκε! Τὰ πρῶτα ση-
μάδια τοῦ φόβου καὶ τοῦ ἀπελπισμοῦ ἀρχισταν καθα-
ρὰ νὰ φαίνουνται. Τώρα τί λέτε; Νὰ φταΐη τάχα
δ δάσκαλος γι' αὐτὴν τὴν κατάσταση; Χωρὶς ἄλλοι
Τὸ πρᾶμα ἐπειτα τὸ κατάλαβε πρώτη ἡ μητέρα.
Καὶ τὸ βράδυ, δταν δ μικρός δὲν κάθεται φρόνιμος